

Enligt sändlista

Beslut om salskyddsområden i Östergötlands skärgård

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar härmed att områdena I och II (avgränsade enligt till beslutet hörande kartor som bifogas) med stöd av 7 kap. 12§ och 30§ miljöbalken skall utgöra salskyddsområden med nedan angivna gränser och föreskrifter om inskränkningar i jakt, fiske och rätten att uppehålla sig i områdena.

Område I (Klacksten, m.fl.) begränsas av en linje med brytpunkter i vattnet vid punkterna 1-2-3-4 med koordinater som anges i teckenförklaringen på karta.

Område II (Sandsänkan) begränsas av en cirkel med 1 km radie (0,5 distansminuter) kring fyren Sandsänkan.

Inom ovan angivna områden I och II är det under hela året förbjudet att färdas, uppehålla sig, landa med båt eller annan farkost, fiska eller att jaga säl.

Statlig eller kommunal tjänsteman under tjänsteutövning äger dock rätt att beträda områdena.

Förbudet gäller för område I inte markägaren eller hans folk i samband med yrkesutövning, jakt efter annat än säl, fiske, skötsel eller tillsyn av fastighet i området.

Förbudet för område II gäller inte vid trålfiske.

Länsstyrelsen beslutar också att upphäva beslutet om salskyddsområden i Östergötlands skärgård från 1987-05-22, Dnr. 11.122-2958-82.

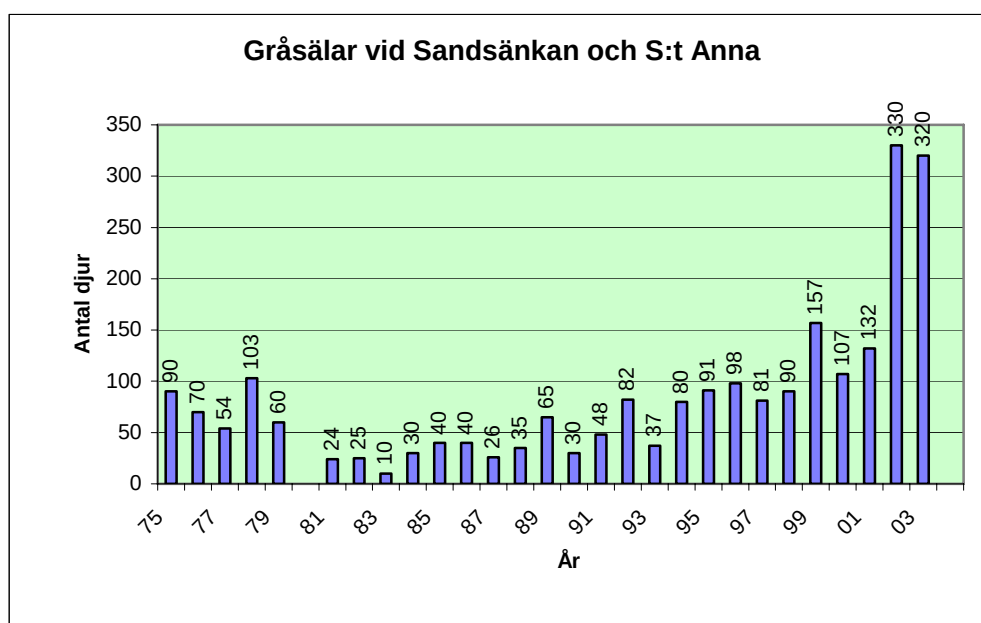
Bakgrund

Länsstyrelsen beslutade 1987 om inrättandet av två salskyddsområden i Östergötlands skärgård, Sandsänkan och Klacksten, m.fl. Då var gråsälens på randen till utrotning och i Östergötlands skärgård räknades endast omkring 30-40 individer. Dessförinnan var dessa områden ett interimistiskt naturreservat under åren 1976-1982. Syftet med förordnandet var att ge sälarna ostörda uppehållsplatser och därigenom gynna uppkomsten av lokalt bundna sälstammar i Östergötlands skärgård.

Inom salskyddsområdena gällde enligt beslut taget 1987-05-22 tillträdesförbud året om.

Passage var dock tillåten genom område I i en zon som i norr avgränsas av en ONO - VSV linje genom Västremmaren vid Klacksten och Höra Såta och i söder av en rak O-V linje genom Höga Ören.

I promemorian till beslutet 1987 sades att en omprövning kan ske när som helst när skäl föreligger och att utvecklingen av sälstammen ska ligga till grund för en omprövning. Gråsälsbeståndet ökar nu med 6-7% årligen i Östersjön. Arten är klassad som hänsynskrävande. I Östergötlands skärgård räknas årligen sälarna i de två salskyddsområdena. Beståndet har ökat på senare år även om de senaste årens toppar kan bero på att Salvorev utanför Gotland tidvis stått under vatten.

EU:s Habitatdirektiv

I Rådets direktiv om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (Habitatdirektivet) finns livsmiljöer och arter som skall skyddas förtecknade. Gråsäl hör till de arter för vilka särskilda bevarandeområden skall utses. Salskyddsområdena ingår i Natura 2000-området "S:t Anna och Gryts skärgårdar" objekt nr SE023055, där bl.a. en god bevarandestatus för gråsäl ska upprätthållas.

Nationell förvaltningsplan för gråsäl

Naturvårdsverket fastställde den 25 juni 2001 en Nationell förvaltningsplan för gråsälbeståndet i Östersjön (Dnr 402-2695-01 Nf). Planen anger efter vilka riktlinjer Naturvårdsverket avser att förvalta den del av gråsälbeståndet som uppehåller sig i svenska vatten.

Motivering till Länsstyrelsens beslut

I den nationella förvaltningsplanen för gråsälbeståndet i Östersjön anges att en översyn ska ske av salskyddsområdena med avseende på bland annat relevans, geografisk avgränsning och föreskrifternas utformning.

Vad gäller Östergötlands salskyddsområden är de synnerligen relevanta med tanke på att det här finns mycket viktiga uppehållsplatser för södra Östersjöns gråsälspopulation, t ex Sandsänkan och området kring Fällbådarna.

Länsstyrelsen anser dock att den geografiska avgränsningen av salskyddsområdet kring Fällbådarna (benämnt Klacksten, m.fl.) kan minskas med tanke på att sälstammen ökar och att området till stor del utgörs av vatten där motivet för tillträdesförbud inte är så starkt. Tillträdesförbudet är särskilt viktigt på de platser där sälarna uppehåller sig på land på små kobbar och skär, bl.a. i samband med pälsbyte. Med Länsstyrelsens beslut behålls kärnområdet för sälarnas uppehållsplatser. Den marginella båttrafik som kan förväntas i det område som utgår torde inte nämnvärt försämra gråsälarnas livsvillkor i området. Mot denna bakgrund kan enligt Länsstyrelsens förmenande det stora salskyddsområdet (Klacksten, m.fl.) minskas. Det har varit 4400 ha, d.v.s. ett av de största salskyddsområdena i landet. Beslutet innebär en minskning till 1832 ha, men det är fortfarande ett relativt stort salskyddsområde vid Östersjökusten (det tredje största). Observera att minskningen dock inte ändrar på Natura 2000 områdets gränser.

Sälarna är mest störningskänsliga under vintern, våren och sommaren, då föryngring och pälsbyte sker. Tillträdesförbud gäller olika tider för olika salskyddsområden längs den svenska ostkusten. Vissa områden har tillträdesförbud året om (bl.a. i Östergötland), medan många andra inte har tillträdesförbud under hösten. Länsstyrelsen anser att tillträdesförbud även fortsättningsvis ska gälla året om för Sandsänkan och Klacksten m.fl. Dels är tiden inarbetad i människors medvetande och dels är det en fördel om sälarna året om kan "känna av" att detta är en fredad zon.

Intresseprövning

Vid prövning av frågor om områdesskydd enligt 7 kap. miljöbalken ska en intresseprövning göras enligt 7 kap. 25 § miljöbalken. Det gäller frågan om avvägning mellan allmänna och enskilda intressen. Inskränkningen i den enskildes rätt att använda sin mark får inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodose. Länsstyrelsen anser att inskränkningen inte går längre än vad som krävs för att tillgodose syftet med salskyddsområdena.

Allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) göra en konsekvensbedömning av beslutet. Revideringen av salskyddsområdena innebär att inskränkningen av allemansrätten minskas i förhållande till tidigare beslut.

Remissyttranden

Förslag till beslut har remitterats till markägare, myndigheter och olika intresseorganisationer. Remissinstansernas synpunkter redovisas i bilaga 2.

Bestämmelserna i detta beslut träder ikraft omedelbart, även om de överklagas.

Hänvisning för överklagande

Detta beslut kan överklagas hos miljödomstolen, se bilaga 3 (formulär 140).

I den slutliga handläggningen av detta ärende har förutom undertecknade deltagit även avdelningsdirektören Claes Svedlindh, biträdande miljövårdsdirektören Kjell Schaerling och chefsjuristen Bo Hultström.

Magnus Holgersson
Länsråd

Lars Gezelius
Byrådirektör

Bilagor

1. 2 st beslutskartor
2. Remissyttranden
3. Hur man överklagar, formulär 140

akten (regiondossier)

Sändlista

Markägare enligt lista från Lantmäteriet

Kopia till

Naturvårdsverket
Fiskeriverket
Lantmäterimyndigheten
Försvarmakten, 107 85 STOCKHOLM
Polismyndigheten i Östergötlands län, Box 345, 581 03 LINKÖPING
Söderköpings kommun
Valdemarsviks kommun

Kustbevakningen, Regionledning ost, Box 27 224, 102 53 Stockholm
Kustbevakningen, Sambandscentralen i Gryt, 610 42 Gryt
Naturhistoriska Riksmuseet, 104 05 Stockholm
Östergötlands läns ornitologiska förening, Tommy Tyrberg, Kimstadv. 37 ,
610 20 Kimstad
Naturskyddsföreningen i Östergötland, Inga-Sara Prinzencreutz, Rök,
Färgestad 1, 599 94 Ödeshög
LRF Östergötland, Box 421, 601 05 NORRKÖPING
Jägareförbundet i Östergötlands län, Generalsgatan 6, 582 73 Linköping
Östgötakustens Jaktvårdskrets, Mats Södling, Missjö, 614 98 S:t Anna
Östergötlands Båtförbund, Britt Axelsson , Nya Tanneforsvägen 58
58242 LINKÖPING
Svenska Kryssarklubben, S:t Annakretsen, Slåttergatan 58, 602 12 Norrköping
Östergötlands distriktsseglarförbund, c/o Olle Tjernberg, Kyrklyckegatan 4,
586 62 LINKÖPING
Östergötlands Kustfiskareförbund, Björn Aronsson, Aspöja L8, 610 25
Vikbolandet
Gryts Skärvårdsförening, Per Gräslund, Alviksvägen 110, 167 62 Bromma
Östergötlands Skärgårdsförening, Jan Teichert, Åbäcksnäs, 610 42 Gryt
Navet i Havet, Börje Westling, Gäddvik, 614 98 S:t Anna
Författningssamlingen
Tidningskungörelse
Objektsregistret